

و کالت داد گستری - اهمیت ، خصوصیات و شرائط آن .

از اوائل قرن بیستم تا کنون وبخصوص در نتیجه دو جنگ بین المللی که تحولات بسیار عمیق در زندگی اجتماعی و اقتصادی کشورهای مختلف پیدا شد و بالاخص سالهای بعد از جنگ بین المللی دوم این تحولات و تغییرات اثرات بسیار آموزنده و ثمربخشی در پیشرفت^۱ علوم قضائی داشته و ایجاب نموده است که در اعمال شغل و کالت داد گستری نیز بموازات تکامل تدریجی قوانین و اصلاحاتی که در نحوه رسیدگی و آئین دادرسی بعمل آمده است قوانین و مقررات و نظامات خاص وضع و تدوین گردد ، زیرا در حقیقت وکیل داد گستری در حسن جریان امور قضائی سهم مؤثری داشته و در اجراء قوانین با دستگاه داد گستری معاوضت و اشتراك مساعی مینماید . و با پیروی از موازین قانونی به منظور دفاع از حقوقی که مورد تجاوز و یا تهدید قرار میگیرد قیام نموده قدرت فعاله ، اطلاعات وسیع و تجارب خود را در خدمت افراد یا خانواده هائیکه حیثیت و شرافت یا اموال آنها مورد تجاوز واقع شده است قرار میدهد .

وکیل داد گستری صرف نظر از معاوضت با دستگاه قضائی خود یک عامل مؤثر دستگاه مزبور میباشد.^۲

از لحاظ انجام همین وظیفه مشکل بوده است که در هر عصر و زمان و کالت داد گستری یکی از مهمترین و شریفترین شغل از نقطه نظر اجتماعی و مورد احترام جامعه بوده است زیرا در حقیقت شغل و کالت داد گستری یک حرفه نبوده بلکه یک وظیفه اجتماعی^۳ میباشد

۱ - پیشرفت و تحول تدریجی علوم قضائی موقعی تأمین شده و تحقیق یافته صورت پذیر میگردد که با توجه به احتیاجات هر جامعه و با مقتضای زمان و با توجه به تغییرات و تحولات اجتماعی و اقتصادی قوانینی متناسب با نیازمندی آنها پیش بینی و وضع گردد نه اینکه فقط به بحث و تفسیر و تشریح قوانین و یا اینکه به اصطلاح به نوشتن حواشی در جزئیات قوانین موجود اکتفا کرد ، بعبارة دیگر به منظور پیشرفت و تکامل تدریجی علم حقوق نباید گفت چه داریم بلکه لازم و ضروری است پیش بینی شود که با توجه به احتیاجات فعلی و آینده چه قوانینی را احتیاج خواهیم داشت و چه قوانینی بایستی داشته باشیم که قبل از هر چیز کلیه حقوق متصوره جامعه و افراد آن مصون از هرگونه تجاوز و تهدید باشد بعنوان مقایسه میتوان گفت همان طوریکه از لحاظ حفظ بهداشت عمومی و مصون داشتن جامعه از ابتلاء امراض نه فقط مرض را باید معالجه نمود بلکه ضرورت دارد از طریق پیش گیری Traitements Préventif از بروز و ظهور امراض بموقع جلوگیری کرد ایجاب مینماید که قوانینی جدیدی نیز مطابق نیازمندی و مقتضای زمان بموقع پیش بینی و وضع گردد .

۲ - L'avocat n' est seulement un auxiliaire mais un organe de Justice .

۳ - مولفین در مورد شغل و کالت تعریف های متعددی نموده بعضی آنها عبارت از معاوضت اشخاص به منظور حفظ حقوق آنها با توجه به قوانین دانسته اند . (بقیه پاورقی در صفحه ۵۴)

وکالت دادگستری

که وکیل انجام آنرا بعهده گرفته و غالباً در مشکلترین شرایط حتی به قیمت جان خود تا سرحد امکان در ایفاء آن اهتمام نموده است.

از حقوق مظلومین و ستمدیدگان دفاع نموده و برای زیان دیده گان با استفاده از موازین قضائی راهنمایی قانونی میباشد.

وکیل دادگستری در اعمال وظائف قانونی خود از استقلال کامل بهره مند است و در کار خود در حدود موازین استقلال کامل دارد، تابع کسی نبوده و به اصطلاح مادون هیچ مقامی نمیشد. در ایفاء وظائف قانونی خود که به مقتضای شغل وکالت که دفاع از حق میباشد جز در مقابل وجدان و همکارانش به هیچ مقامی جوابگو نمیشد.

وکیل دادگستری در حقیقت یک نمونه کامل از شخص آزاد و مستقلى بوده که در اعمال وظائف خود علاقمند و بی غرض بوده و فردی است از هر حیت ممتاز و متصف بصفات وارسته گی و از خود گذشتگی. بنابراین با توجه به اهمیت و وظائف و تکالیفی که شغل مزبور دارد باید اذعان داشت و معترف بود که ایجاب مینماید شاغلین آن افرادی منزّه و شایسته باشند که موضوعات مشکل و غامض حقوقی را با توجه به قوانین فیصله داده با استدلال صحیح راه حل های قانونی را پیروی نماید.

برای اعمال وظائف وکالت بنحوشایسته و با امید موفقیت وکیل دادگستری باید دارای خصوصیات اخلاقی و مدارج علمی بوده بعلاوه برای این شغل مهم دارای استعداد کافی و قریحه خاص باشد. قبل از هر چیز در رفتار و برخوردش متین و موقر باشد. دارای اطلاعات عمومی و قضائی وسیع بوده و در مباحث علمی و حقوقی بخصوص بتواند شرکت نموده و مستدلاً اظهار نظر نماید. احاطه کامل به قوانین و معلومات قضائی از خصائص هر وکیل است زیرا اطلاعات، معلومات قضائی آنی الحصول نبوده و مستلزم صرف وقت و مدت مدید تحصیل و تحقیق و مطالعه میباشد. معلومات قضائی و اصول حقوقی نیز فقط محدود به بررسی قواعد کلی حقوق مدنی و جزائی نبوده بلکه شامل سائر قسمتهای مختلفه علوم حقوقی و حقوق تطبیقی و رویه های قضائی و غیره میباشد.

شرط موفقیت هر وکیل دادگستری نظم و ترتیب و اتخاذ رویه ثابتی است که مبتنی بر وقت شناسی بوده و به اصطلاح داشتن نظم (Methode) در انجام کارها میباشد. اقدام به هر کار در زمان معین و تعیین هر ساعت برای انجام کار بخصوص و اهتراز از اتلاف وقت سرموفقیت در کارها میباشد. علاقمندی و فعالیت برای انجام امور مرجوعه باید همیشه مورد توجه هر وکیل باشد بعلاوه ضرورت دارد بطور دائم و مستمر خود را در جریان امور و رویه های قضائی گذاشته و اطلاعات خود را تکمیل نماید.

L'avocat fait profession d'assister les personnes pour l'application du droit
برخی دیگر شغل وکالت و دخالت وکیل دادگستری را بمنظور ممکن ساختن تطبیق و انطباق صحیح قوانین دانسته اند که از مفهوم مخالف آن نتیجه گرفته میشود که بدون دخالت وکیل در حقیقت انطباق صحیح قوانین و اجرای عدالت غیر ممکن میباشد.

L'Avocat fait profession d'intervenir pour rendre possible l'application Exactes des Lois

وکالت دادگستری

باتوجه به وجود روابط سیاسی و اقتصادی و تجاری با سائر دول و ارتباط دائمی و مراودات خصوصی و روابط مختلفه که افراد و شخصیت‌های حقوقی هر کشور با افراد و اشخاص حقوقی سائر کشورها دارند بخصوص با کشورهای همجوار ایجاب مینماید که یک وکیل مطلع از پیشرفت حقوق و قوانین جدید و رویه قضائی سائر کشورها اطلاعات کاملی داشته باشند زیرا با وضع قوانین جدید در کشورهای مختلف رویه‌های قضائی دائماً در حال تحول است که بطور مستقیم یا غیرمستقیم در موارد بخصوص با منافع افراد و اشخاص حقوقی کشور ارتباط داشته دانستن آنها برای یک وکیل ضروری است.

هر وکیل دادگستری باید معتقد باشد که همیشه احتیاج به تکمیل معلومات خود دارد و با مطالعه و بررسی کتب و مجلات حقوقی و رویه‌های قضائی بر وسعت معلومات خود بیفزاید تا با نهایت اطمینان و صراحت در قبال سئوالاتی که ممکن است مراجعین بنمایند توضیحات لازم را داده و اعتماد و اطمینان موکلین را نسبت به خود جلب نماید. هیچ چیز ناگوارتر از این نیست که موکل یا هر شخص مراجعه کننده احساس نماید توضیحات و نظریاتی که وکیلش به او داده از روی عدم اطلاع یا تردید آمیز بوده است.

یکی از صفات ممتاز وکیل دادگستری پشتکار او میباشد که با رویه ثابت و خسته‌گی ناپذیر کارهای موکلین را بموقع انجام داده و آنها را کتباً در جریان اقدامات خود بگذارد، در نتیجه کار و کوشش مداوم و عزم راسخ و پافشاری در کارها است که وکیل دادگستری تدریجاً در شغل خود موفقیت حاصل مینماید.

شغل وکالت مستلزم داشتن صبر و تحمل و بردباری است در مواجهه با مشکلات و انتقادات و در کلیه مواقع که ممکن است احتمالاً مورد حملات ناروا قرار گیرد ضرورت دارد متانت خود را حفظ نموده و از هر گونه اقدام و عمل عجولانه و شتابزدگی اجتناب نموده و در موقع خود با رعایت کلیه جوانب قانونی در مقام دفاع برآمده و طبق موازین اعتراض نماید.

شغل وکالت مستلزم داشتن بعضی خصوصیات و بالخصوص استعدادهای طبیعی است که یکی از آنها فصاحت در سخن است. وکیل دادگستری باید دارای بیانی روان و فصیح و مستدل و فکری روشن در رفتار و گفتارش متکی به نفس بوده باشد. فقط با داشتن نفوذ کلام و رفتار محبت‌آمیز است که میتواند احترام دیگران را نسبت به خود جلب نماید.

وکیل دادگستری باید متصف به اخلاق حمیده بوده دارای پرورش صحیح و صحت مزاج و قدرت کار و اراده قوی باشد مهمترین صفتی که یک وکیل دادگستری قبل از هر چیز مینماید و باید آن باشد یعنی صفتی که از لحاظ اخلاقی بمنزله روح در جسم میباشد عبارت از صحت عمل و پرهیزکاری است که هر وکیل دادگستری باید فطرتاً درستکار با تقوی و پاکدامن باشد.

صحت عمل و پرهیزکاری بایستی ذاتاً و بطور غریزی جزء معتقدات وکیل دادگستری باشد تا همیشه بتواند احترام شغل خود را محفوظ داشته و به سوگندی که در ایفاء وظیفه خود خورده وفادار بماند.

وکالت دادگستری

وکیل دادگستری باید در کلیه مواقع در قبال موکلین خود و مراجعه کنندگان صمیمی و بیغرض بوده و همواره اعتدال و میانه‌روی را از لحاظ جلب منافع شخصی رویه خود سازد از هر گونه توسل و تشبث و تلاش برای پیدا کردن موکل احتراز نماید ضمناً در مورد تنظیم قرارداد و گرفتن حق الوکاله سخت‌گیر و پرتوقع نباشد.

نباید فراموش کرد که مدت چند قرن و کلاه دادگستری بدون اخذ وجه و یا به امید هیچ‌گونه پاداشی فقط از لحاظ خدمت به جامعه و ستم‌دیدگان عهده‌دار دفاع می‌شدند و در خاتمه دفاع، موکلین هر مبلغ که مایل بودند به میل و اختیار خود به عنوان حق شناسی و قدردانی به آنها می‌پرداختند و یا هدیه تقدیم آنها می‌کردند.

وکیل دادگستری موقعی نفوذ کلام خود را حفظ نموده و مورد احترام قرار می‌گیرد که اعتماد موکلینش که از آنها دفاع مینماید و همکارانش که بر علیه آنها اقامه دعوی مینماید و قضاتی که دفاعیات او را میشنوند نسبت به خود جلب نماید، فقط در این صورت است که وکیل دادگستری بعنوان یک فردی نمونه کمال مطلوب یعنی شخصی آزاد و مستقل و بیغرضی تحقق یافته و صورت پذیر می‌گردد.

موقعی شغل شریف و کالت مورد جدی‌ترین تهدید واقع می‌گردد که به آن جنبه تجارت داده شود در این صورت وکیل دادگستری مقام خود را از دست داده و بحد یک کارگشای معمولی تنزل خواهد نمود در نتیجه نخواهد توانست مقام خود را در جامعه حفظ نماید. بالاخره وکیل دادگستری باید در حقیقت عشق و علاقه کاملی به شغل خود داشته و برای آن ارزش و مقامی معنوی قائل باشد فقط در نتیجه این طرز تفکر و اعتقاد است که در راه انجام وظیفه بنحو صحیحی هدایت شده و در مواجهه با مشکلات و عدم کامیابیهای موقتی و یا انتقاداتی غیرموجه یا احتمالاً حق ناشناسی بعضی از موکلین بدون فتور و سستی با عزمی راسخ به منظور وصول به هدف نهائی خود که خدمت به خلق است اهتمام و مجاهدت نماید.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پرتال جامع علوم انسانی